

FELSŐ-ZEMPLÉN

TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

<p>SZERKESZTŐSÉG: Hova a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő: Török-utca 220 szám.</p>	<p>Kéziratok nem adatnak vissza. Bőrcmentesen levelek nem fogadtatnak el. — Nyílt-tér soronként 20 kr. — Hirdetések jutányosan számíttatnak.</p>	<p>ELŐFIZETESI DÍJ: Egész évre 4 frt. Fél évre 2 frt. Negyed évre 1 frt. Egyes szám ára 10 kr.</p>	<p>KIADÓHIVATAL: Hova az előfizetések, hirdetési és nyílttéri díjak küldendők: Landesman B. könyvnyomdája.</p>
--	--	---	--

Mi által leszünk hatalmasak?

Ha tekintjük az emberiség legnagyobb családját, az államot, azt látjuk, hogy számtalan esemény gyakorol rá hatást, sok esemény tökéletességétől és tökéletlenségétől függ, vajjon hatalmas-e egy állam vagy sem. Hány nemzet alapította meg hazájának nagyságát, hatalmát, hazafisága és szorgalmával? Hány nemzet ment pedig tönkre, lett gyengvé belviszályai és tunyasága által? Nézzük csak az észak-amerikai egyesült államokat. Mily kis hűbéres adófizető gyarmatok voltak 1783. előtt, míg Washington György fel nem szabadította őket az angoloktól. Most pedig az egész világnak — azt lehet mondani — első állama, ugy hatalmas, mint pedig gazdaság tekintetében.

Mindezt mi okozta?

Az, hogy a polgárok mind szabadságnak örvendtek, belviszályok nem háborgatták az országot, a nép szorgalmas volt, ipart és kereskedelmet szorgalmasan üzték és ennélfogva vagyonos. Ezen körülmények azok, melyek őket a mai nagyságra emelték.

Itt van még Franciaország. — Mely állam heverte volna ki azt a csapást, oly hamar, a melyet a németek neki Sedánál, ugy emberekben, mint pedig öt milliárd franc fizetésével vagyonában okoztak? És mégis most két évtized után hatalmasabbak, mint voltak két évtized előtt.

Mindezt pedig abból magyarázható, hogy a francia nép szabadság- és honszerető, munkás, szorgalmas, élénk kereskedést és ipart űző, művelt, továbbá pedig, hogy országuk kedvező fekvésű.

Eddig azon államokról szóltam, a melyek

a kedvező viszonyok folytán hatalmasak, de nézzük azon államokat, a melyek kedvezőtlen viszonyok folytán nem hatalmasak. Itt találjuk Törökországot.

Mikor még a műveltség és kereskedés Európában kezdetleges volt, akkor a török nép mily hatalmas volt már, Törökország pedig mintegy parancsoló állást foglalt el a középeurópai népek között. És a hajdan erős nép, most mily gyengvé lett. Ennek pedig az volt az oka, hogy nem állt a nép alkotmányos, hanem önkénykormányzat alatt; továbbá, hogy tunya, kereskedést, ipart, szóval a munkát nem igen kedvelték. Ennélfogva mindannak daczára, hogy kedvező földrajzi fekvésűk van, szegények és nem is hatalmasak.

Példánként hozom még fel Oroszországot is. Mindannak daczára, hogy öt millió □ klm. nagyságu földterülettel és 80 millió lakossal bír, mégsem hatalmas. Miért? Mert a nép önkényuralom alatt áll és így folytonos bellázadások zavarják az ország nyugalmit; második fő ok, mert a terület nagyrészt a kedvezőtlen éghajlat miatt terméketlen, harmadik ok, mert a nép nem áll a műveltség azon fokán, a melyen állnia kellene; negyedik ok, mert az ipar, kereskedés nem igen virágzik náluk, így az állam, vagyis a nép szegény.

Hogy valamely nép hatalmas legyen, kell hogy a következő feltételekkel bírjon:

1. Legyen a nép szabad. 2. Legyen szorgalmas, munkás. 3. Élénk iparral, kereskedéssel bír. 4. Művelt. 5. Legyen a földterület fekvése kedvező. 6. Legyen az állam gazdag.

E feltételektől függ, hogy a nemzet

hatalmas legyen. Ha pedig e feltételek hiányzanak valamely nemzetnél, akkor bár legyen birtoka nagy, népe sok, mégsem lesz hatalmas. (Láttuk Török- és Oroszországot.)

E feltételek elérése után törekedjünk. Különösen pedig a mai állapotok mellett az ipar és kereskedelem terén haladjunk előre, akkor vagyoni állapotunkban is valószínűsítés áll be.

Levél a szerkesztőhöz.

Málcza, 1897. június hó.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Ön azzal a kéréssel fordult hozzám, hogy írjak lapja számára minden héten valamit Málezáról. Igazán jót nevettem e kérés elhangzásakor, mert ugy gondoltam, hogy annak megfelelni nem lehet azon egyszerű oknál fogva, mivel kis falunkban nem történnek olyan nevezetes dolgok, a mik érdemesek lennének arra, hogy hírlapba kerüljenek.

Este aztán, hogy egyedül sétálgatva, eregettem a füstfelhőket, kezdem komolyan gondolkodni az ön szavain, mely szerint: „térben és időben mindig történik valami és ha még olyan csekélynek látszik is az, érdemes nemcsak a feljegyzésre, de a hírlapi közlésre is, csak kellően legyen fűszerezve.” — Mondom, a mint így egyedül sétálgattam és szavai fölött gondolkodtam, be kellett látnom, hogy igaza van; igaza van, mert sokkal jobban érdeklő a mi közönségünket az, ha a saját környékéből eredt, ott megtörtént dolgokat olvas abban a kis lapban, mely azt a célt tüzte maga elé, hogy a vidék érdekeit szolgálja a töle teltető módon és eszközökkel, mintha más vidékek vagy pláne országok ügyeit ismertetné, melyek ránk nézve csak annyiban bírnak érdekel, hogy tájékozva leszünk általuk az ország eseményeiről. — Ezen gondolkozásom közben határoztam el magam arra, hogy teljesítem — ha nem is minden héten, a mint ön óhajtaná — olykor-olykor kérését.

Mégis az ő kezei nyújtják a halálhozó italt az imádott leánynak, amint a táncz hevéből egy ablakfülkébe húzódván, oly esdően könyörgött csak egy cseppnyi hűsítőért. És ő habozás nélkül nyújtá az italt, a mely a leányt egészen felüdíteni látszott . . .

Hogyan is vette volna észre a hirtelen sápadást a szép arczon, hiszen ő csak a tánczra nyújtott hófehér kart látta, meg az üdvözítő mosolygást piros ajkai körül. Aztán újra táncoltak a keringő szédítő dallamára. A kis fürtös szöke fő bágyadtan simulat a férfi vállára . . . ekkor már keblébe szivta a halál leheletét. Midőn távozásukkor a puha, prémes belépőt felsegíté neki az ifju, akkor már egész testében reszketést érzett a leány, de azért mosolyogva suttgotta: „Holnap elvárom.”

Másnap el is jött Zoltán. A szülőknek tudtára adja, hogy Amanda szereti s nőül akarja venni. Hogy ne adták volna örömmel beleegyezésüket? Hiszen Amanda szépségének méltó kerete lesz a fény, pompa, a mi Zoltán oldalánál vár reá! Pedig Amanda már ekkor beteg volt. Kebléből fojtó köhögés tört fel, szemében szokatlan tűz égett, a mely százszor szebbé tevén, de arczán ott virultak a halál rózsái.

Megtartották az eljegyzést s édes boldogsággal számították a napokat, a melyek az esküvőtől elválasztják őket. A leány pedig napról napra halványabb lett s mind sürűbben kellett elrejtteni a véreseppet, a melyek egy-egy köhögési roham

TÁRCZA.

Halálvágy.

Mint tombol a vihar,
Mint tombol az elem:
Ugy harczol lelkebben
A sötét érzelem!

A baljós gondolat
Egymást űzi, hajlja;
A vész fellegének
Arca tün ki rajta!

Érzem a vést! — Közélg!
S kitörni készül már,
Törjön ki — kész vagyok
Lelkem reá rég vár!

Óhajtom a halált,
Miól megszülettem.
Hisz mindig borus volt
A kék ég felettem.

Nem érzem a virág
Tündéri illatát,
Nem hallám a madár
Vidító szép dalát!

Mint egy sötét börtön,
Komor ez az élet.
Benne egy szegény rab!
Csak reményből élhet.

Hogy megjö az óra
És lehull a bülnes!
Kilép a szabadba,
Szenvedése már nincs!

Közélg már az óra,
Közélg már a halál!
Ki most nem könnyezel . . .
Könnyez majd síromnál!

Szentesi.

Fehér virág.

Bálban ismerkedtek meg, Zoltán, aki előkelő, dngszdag család utolsó, egyetlen férifisarja volt, halálisan beleszeretett a csodaszép Zombory Amanda, akinek szépségén, ifjúságán kívül nem volt semmije. Ő volt ez időben az estélyek s bálók ünnepelt szépsége, a hölgyek irigyeltje, a férfiak bálványa.

Ki akadályozhatta volna az ifjut abban, hogy szívével kezét is fel ne ajánlja annak, akit szerelme összes lángjával szeretett?

Hát bizony az utóbbi időben igen sokat haladt a mi községünk és halad folytonosan még most is, úgy annyira, hogy ha megvalósíthatjuk — már pedig megvalósítjuk — azon legújabb tervünket is, hogy hetivásárunk legyen, egy valósággal központja lesz Máleza a közelében fekvő községeknek, mert már most is rendelkezik mindama eszközökkel, melyek ahhoz szükségesek, hogy központtá váljék.

Eltekintve attól, hogy van körjegyzőségünk, körorvosunk, gyógyszerárunk, esendőségünk, stb. az ipar és kereskedelem tekintetében is halad előre községünk. Legközelebb újja fog épülni a most is létező sajtógyár, a hol ezután nemcsak a helybeli, de a környékbeli tejkészlet is fel lesz dolgozva; a már meglévő kereskedések és iparosok száma is szaporodni fog legközelebb, még pedig egy jól felszerelt vas- és fűszerkereskedéssel; továbbá egy mészárszék és hentes-üzlet, pék és borbéli műhelyek nyílnak, hogy a lakosság igényei e tekintetekben is kielégíthetők legyenek.

Fölemlitem még új gyógyfürdőnköt, a melyről tulajdonképen első sorban kellett volna megemlékezniem. — Sokat hallottam már, hogy kinevetnek minket, málezaikat, e fürdővel és anélkül, hogy meggyőződést szerezniék a forrás vizének gyógyhatásáról, a fürdő és melléképületeinek kifogástalan voltáról és berendezéséről, kimondják ítéleteiket, hogy az egész csak: fantazmagória. Ha aztán véletlenül ezek közül a jó urak közül valaki idevetődik és megnézi a fürdőt, kénytelen megváltoztatni előbbi nézetét és be kell látnia, hogy bizony az még sem fantazmagória, hanem igen is komoly és életrevaló eszme volt a fürdő létesítése. Hogy egyelőre nem lehetett valami nagyszabású gyógyfürdőt létesíteni, hova százával járnának el az emberek, az nagyon természetes, mert hiszen ha el is tekintünk attól, hogy az Isten sem teremtette egyszerre a világot, minden józanul gondolkozó embernek helyeselni kell azt az elvet, hogy „a kicsit mindig lehet nagyobbítani,“ különösen ha azt az igények kívánják. És így van ez a mi fürdőnkkel is. Ha a fürdő, mely határozottan jótékonyan hat és enyhíti különösen a rheumás bántalmakat, kicsinynek bizonyul, úgy gondoskodva lesz annak kellő és fokozatos bővítéséről is és ki tudja, idővel nem lesz-e a mi fürdőnk egy nagyon is keresett és hírneves gyógyfürdő; mert hiszen az szerintem végre is egészen mellékes, hogy hol van, csak használjon.

És hogy szerény level-em teljes legyen, meg kell említenem még, hogy mindazt, a mink van és a mikkel díszeskedhetünk, a mi és a környék jövőre urának: *Stéján* Gábor nagybirtokosnak köszönhetjük, ki lankadatlan kitartással és páratlan önzetlenséggel dolgozik azon, hogy községünket számottevő helyé tegye és hogy minden tetével az őt rajongásig szerető nép érdekeit előmozdithassa.

Málezaí.

alkalmával előtörték lázas ajka közül. Zoltánnak nem volt szabad látni azokat! — Majd elmegyünk Abbaiziába, oda, hol enyhébb a levegő s ott meggyógyulsz — suttogta az ifju halvány menyasszonyához. Amanda esendesen ismételte: „Meggyógyulok . . . meggyógyulok.“

Egyszer aztán egészen kimerült, elgyengült, ágyát nem hagyta el többé. S a mint ott fektett fehér, csipkés ágýában halványan, beteg, senki sem ismert volna benne arra a ragyogó, viruló alakra, a mely habkönnyű ruhájában tovarepül a bálterem fényes parkettjén. Pedig ott szívta magába, ott az illatos, langyos levegőjű teremben üldöklő betegségé csiráját.

Szemei az emésztő láztól leesukódnak, ajkairól érthetetlen szavak röppennek el. Majd esendősülni kezd s Zoltán nevét suttogja. Üdvözölt mosolygás száll az ifju felé a lábzan égő szempárából s halvány kis átlátszó kezzi az övébe kulesólnak, selyemlány haja végig ömlik a fehér vánkoston s beborítja az ifju könnyektől áztatott arcát, aki egész napokat tölt el így térdelve beteg menyasszonya ágya előtt.

— Zoltán! — suttogja hozzá — azt álmodtam, hogy mi esküdni mentünk az oltárhoz. Rámadták a menyasszonyi ruhát, a koszorút is a fejemre tették, csak az érthetetlen — s átlátszó kis kezével megsimítja homlokát — hogy én nem tudtam megmozdulni. — Nyujtott karodat sem fogadhattam, — mert meg voltam meredve. — Egyszerre csak

A gyermekek idegessége.

Napjainkban mindenki ideges, ez a XIX. század uralkodó betegsége. Életerős, látszatra egészségtől duzzadó férfiak, nők a legkisebb zörzre összerendeznek, a legesekélyebb kellemetlenség kihozza őket sodrokból, az élettel való küzdelemtől félnek s ha okát kérdjük, egyedüli válasz mindenne: Ideges vagyok.

De nemcsak a férfi, a nő, felnőtt egyének, kiknek vállaira ránehezedik a napjainkban való súlyos életgond, de ideges már a gyermek is, az az icipici parányi teremts, a kinek üdének kel-lene lennie, mint a fésző, harmatos rózsabimbónak, kinek az élet még csak egy álomnak tűnhet föl, a kinek lolkében még csak szunnyad a szenvedély, idegeket felkorbácsoló, összetörő tábora.

A gyermekeknek nem volna szabad idegesnek lenni s ha az, ez egyedül környezetének hibája.

Első sorban is a gyermek ma már nem gyermek, de divatbáb. Alig két három éves, verseket magoltatnak vele mindenféle nyelven, egyszerre tanul a szegény baba németül, franciául s a fiatal mama rendkívül büszke rá, milyen okos, tanult az ő kis fia, leánya s nem gondolja meg, milyen káros valami azt a piczi agyvelőt így megerősíteni, s hogy mennyi hátránya lesz annak a jövőben, mert a természet mindenkor megboszulja magát; különösen figyerveketek szoktak ilyen korán kinözni, hogy a szalóban brilirozhasson s a papa szemefénye hat éves korában már háromféle nyelven beszél és olvas.

Miután örökké mutogatják, korán hozzá szokik a társasághoz, a felnőtt emberek beszédeit molón lesi és nem talál szórakozást az együgyű ártatlan gyermekjátékokban. Ha szerét ejtheti, kilencez éves korában kézhez kaparítja már a lapokat is és nagy szorgalommal betűzeti hasábjait, melyek éppen nem gyermekek számára írónak. Ebédeknel, vacsoráknál jökevdü házi barátok akárhányzor adnak a kis pajtásnak erős, nehéz borokból egy-egy kortyot, szájukba nyomják a szivart vagy cigarettát is, mert hát olyan nagyszerűen áll az aranyosnak és széles jó kedvükben nem gondolják meg, hogy ez annak a gyöngö, törekeny szervezetnek mérge, mely későbbi éveken fogja hatását érvényesíteni. Válogatás nélkül viszik a gyermekeket színházba is, dráma, tragédia mindegy; a mama nem akarja otthon hagyni, egészen szórakozás nélkül pedig csak nem lehet egy szép fiatal asszony. A gyermek aztán vagy elalszik, vagy ha eleven, képzőelő természetével figyel s mikor hazamegy is, napokig előtte van a fészőtt világ alakjai, a kikhez hasonló szeretne lenni, s elkezd otthon is színházat játszani.

Ez és ehhez hasonló dolgok teszik a gyermekeket idegessé, kora éretté . . .

elkezdett alattam mozogni a föld . . . és én kétségbeesve láttam, hogy te itt maradsz — míg én . . . Oh Zoltán! meghalok — tudom, érzem.

Szemei könnybe borulnak s egy újabb köhögési roham egészen elveszi minden erejét, s kimerülten esik vissza a vánkosokra.

Hangos zokogással borul a férfi a drága testre s a tehetetlenül nyugvó kis kezeket csókolgatja. Vigasztaló szavakat nem talál számára, hisz az ő szíve is olyan nehéz, olyan súlyos.

Elérkezett az esküvőre kitűzött nap. Csakugyan menyasszonyi ruhát adtak a leányra, koszorút is tettek a fejére, szép fehér myrtus-koszorút s fátlyolt is borítottak a koszoru fülbe . . . A szá-zaktól irigyelt szép leány, a gazdag Derecskey menyasszonya ott fekszik ravatalán, szép szeméit örök álomra esukta le a halál. Piros rózsák, halvány lilomok borulnak hideg márvány alakjára, a mely csak lehult fehér virágnak látszik ott a többi virágok közt. Lábához gyöngyvirágkoszoru van helyezve, széles fekete szallagján e felirat: Letűnt vezéresillagának: Zoltán. — Hiába ébresztgeti völegénye hívó szava! hiába hullanak mozdulatlan alabastrom arcára a forró könnyek, hiába! Miért is tűz a napsugár az elhervadt virágokra, a melyeket az éjszakák fagyos csókja érintett? Hiszen nem képes melegével feléleszteni azokat.

Németh Aranka.

Nem kell a gyermekeknek cifra ruha, erős kávé, thea, nem kell a nagyok társasága, színház, késő lefekvés, de a helyett hordjon jó erős, bő vászon ruhát nyáron, a miben ugyan esetlenül fog ugyan kinézni, de mindenesetre egészségesebben, mert tagjait szabadon mozgathatja, futhat, szaladgálhat, igyék mentül több tejet, egyék sok gyümölcsöt — forogjon csak a gyermekek közt a kinek eszmem-nötét követni bírja, gondolatkörét osztja, színházba legfeljebb évente egyszer, kétszer nézzen meg valami látványos darabot, a mi csupán a szemét foglalkoztatja s nem lesz ideges tőbbé, ép úgy mint nem volt nagyapánk idejében; elég, ha később az élet nehéz tusába semmivé teszi idegeit minék már a szegény gyermekeknek a bölesőben kezdeni ezeknek megrottását?

Ezt kell figyelembe venni az intéző köröknek, ezekre kell hallgatni s a munkát jutalmazni, mert nem minden oklevél ad képességet is, hanem csak képesít a további önképzésre. A kiturt dajkát pedig nyugtassa meg azon öntudat, hogy kötelességet híven teljesítette s azon könnyekben lelje vigasztát, melyeket ártatlan növendékei hullatnak kezére.

Mostohát nem sirat a gyermek, de az édesanyját zokogva siratja.

x. y.

Vegyes hírek.

— **A majális.** A több ízben elhalasztott iskolás gyermekek majálisa végre valahára e hó 3-án megtartott. Ugy délig csak kitarott az idő, de ekkor az elmaradhatlan eső megeredt és esett vígan körülbelül két órahosszáig. Ez az eső igen sokat ártott, mert azok, kik csak ebéd utánra terveztek kirándulásukat, lemondtak az erdőbe vonulásról. A romlatlan gyermeki kedélyt azonban még az idő mostohasága sem volt képes lelohasztani, mert a szülők büszkeségei kitarottak mindvégig rendületlenül és vígan szórakoztak késő estig.

— **Színészet.** Mult számunkban említettük, hogy *Agh* Aladár Munkácson működő szintársulata városunkba szándékozik jönni. A bérletek gyűjtése ezéjából itt is járt a társulat egy tagja, de 11 bérletnél többet nem tudott összehozni, miért is — a mint értesültünk — lemondtak arról, hogy ezidő szerint hozzánk jöjjenek.

— **Vizbefutó gyermek.** Pünkösöd első napjának délutánján *Firley* Vilmos két bérese lementek a Laborezhoz lovakat uszatni és fürdeni. Fürdés közben *Perun* András ölébe vette erővel a nálánál fiatalabb *Dzsad* András 16 éves fiút és bevitte a folyó mély vizébe, hol nem tudni, véletlenül e avagy szándékosan, eleresztette és míg ő gyorsan kimenekült a vízből, addig a szegény fiu ott lelte halálát. Kevésével az eset után kifogták a szerenesétlen fiu hulláját és felboncolás után eltemették. A mint a víz partján akkor volt szemtanuk állítják, *Perun* szándékosan ölte vízbe a fiut, a ki folyton könyörgött neki, hogy ne vigye a mély vizébe, de ez nem hallgatott rá. *Perun* nyom-ban le lett tartóztatva, de később szabadlábra helyeztetett.

— **Meghívó.** Alólírott fürdőigazgatóság ezennel köztudomásra hozza, hogy Máleczán az ujjonnan létesített közfürdő megnyitása alkalmából 1897. évi június 13-án nyári mulatságot s ugyanaz nap este táncszal egybekötött estélyt rendez, melyre a t. ezimet tisztelettel meghívja *Stéján* Gábor ig. elnök. Az estély részvételi jegy ára személyenkint 1 frt.

— **Szomorú ébredés.** A már évek hosszú sora óta tartani szokott gyermekmajálisok alkalmával a helybeli vendéglősök italokat visznek ki a Sztarajnyán területén levő erdőbe, hol a majálisi közönséget szokták kiszolgálni. Így volt ez a folyó hó 3-án tartott majális alkalmával is, csak-hogy ezuttal bekövetkezett az, a mi eddig még soha sem volt. Ugyanis valaki sietett jelentést tenni a szobránczi pénzügyőrséghez, hogy majális lesz és hogy ott vendéglősök jogtalanul italokat fognak kimeríteni, mire az ottani szemléző polgári ruhába öltözve, átrándult és a majális alkalmával meggyőződött a jelentésben foglalt állítások valódiságáról. Másnap aztán beállított a kint volt kilencez vendéglőshöz és külön-külön tényállást vett fel velük. Mint halljuk, 5—5 frt büntetés lett kiszabva egyre-egyre. — A vendéglősök azt mondják, hogy a szobránczi pénzügyőrség nem járt el jogosan, mert először Nagy-Mihálynak és Sztarajnyánnak egy regáléja van, másodsor pedig ők már évek óta mérnek ki italokat a majálisokon és soha sem jutott senkinek eszébe, hogy ezért őket büntetéssel sújtassák. Viszont a pénzügyőrség is azt állítja,

hogy neki van igazsága, mert az italmérsi engedélyben megjelölt helyen kívül a kocsmárosnak sehol sincs joga kimérést eszközölni. — Mint halljuk különben, a vendéglősök együttesen felelősebbnek fognak ez ügyben.

— **Éretlen viccz.** Ugy látszik, hogy városunkban van egy pihent eszű úri ember, a ki zavaros eszjárását követve, gondoskodik, hogy Nagy-Mihály valahogy el ne felejtődjék a világ által. Erre enged legalább következtetni az, hogy hol egyik, hol pedig a másik fővárosi lapban megjelent minden alapot nélkülöző közleményeket. Legutóbb is egy eljegyzési hír jelent meg egy fővárosi lapban, természetesen szintén minden alapot nélkülözve, ez által az illető úri ember nem tudni mi okból, nevetségessé akarta tenni városunk egy tisztességese családját és különösen e család felnőtt szülőkkel ellátta. Ha tudná az ember, ki követi el nálunk az ilyen éretlen vicczeket, hát könnyen el lehetne bánni az ipsével, de így egyebet nem lehet tenni annál, minthogy megvető mosolylyal kell fogadni az illető tacsó gyalázatos tetteit.

— **Gyászjelentés.** E czim alatt a „Félegyházi Hírlap”-ban a következő épületes nyílított jelent meg: „Alulírott megtört szívvel tudatom a nagyközönséggel, hogy a helybeli római katolikus néppárt hivatalos lapjának a „Félegyházi Híradó”-nak izz. vallása felelős (!?) szerkesztője **Feuer Eliás** ur (!!!) közhasznú tevékenysége folytán a hitvány, czudar, rongy ember díszítő jelzőkkel ellátott érdemjelek tulajdonosa, f. évi május hó 30-án a „Félegyházi Hírlap”-ban megjelent nyilatkozatom folytán a tisztességes emberek sorából kitöröltenet — s a sok szemtelenkedés és az ezzel járó utalat folytán bekövetkezett erkölcsi agóniában jobb létre szenderült. A megboldogultnak (!) száználmas földi maradványait, az erkölcsileg kimúltak hátramaradtói és bérenezei fogják majd titokban spirítuszba tenni, hogy az utókor Feuer Eliás dícső emlékeztől tanuljon tisztességet és lovagiaságot! A néppárt zárt sorokban gyászmenetet rendez! A koszorúk a „Híradó” szerkesztőségébe küldendők! Szegény Eliás!!! A gyászolók nevében: **Rónai Mihály**, ügyvédjelölt.”

— **Harmadik osztály a gyorsvonatokon.** Említettük már, hogy a magyar államvasutak igazgatósága most azzal a tervvel foglalkozik, hogy a gyorsvonatokon harmadik kocsiosztályt is járasson s ezért behatóan tanulmányoztatja az osztrák államvasutak legújabb forgalmi eredményeit, minthogy ott a gyorsvonati harmadik kocsiosztály május elseje óta az összes fővonalakon érvényben van. Az esetre, ha a magyar vasutakon hasonló berendezés létesül, amiről azonban legfőkébb csak a jövő évben lehetne szó, máris meg van állapítva az a korlátozás, hogy gyorsvonati III. osztályú jegyek csakis hosszabb utvonalra, tehát VII—XIV. zónákra adhatók ki, mert ellenkező esetben a szomszédos forgalom és a kisebb távolsági forgalom tulságos erősen terhelné a gyorsvonatokat, ellenben elnéptelenné a szomszédos vonatokat. Egyébként azonban a gyorsvonati III. kocsiosztály ügye nem haladt annyira, hogy ma még a részletek megállapításáról lehetne beszélni.

— **Királyi ajándékok a nemzetnek.** Jó királyunk, I. Ferenc József, számtalanszor tanujelét adta már a magyar nemzet iránti szeretetének. Alig vettük hírét annak, hogy III. Béla királynak és nejeinek fejedelmi eltemetéséről intézkedett, már is újabb terveiről hoz hírt a napisajtó. A király újabb terveinek egyike az, hogy a bécsi burgszínház mintájára milliós költséggel ragyogó fényű udvari színházat építtet Budapesten. A felség másik terve az, hogy mihelyt új királyi palotája óriási méreteivel elkészül, nyomban lehozzatja Budapestre a bécsi Burg, az udvari muzeum és kincstár összes magyar vonatkozású emlékeit, műkincseit, levélgyjűteményeit. Felsőleges urunk mindezt a maga kezdeményezéséből teszi. Be akarja ezzel bizonyítani, hogy hű magyar nemzetével együttérez.

— **Szabadságon.** **Fereny** Sándor kir. járásbírósi albiró szabadság idejéből f. hó 14-től kezdve négy hetet igénybe vesz. — **Tóth** Árpád helybeli városi jegyző egészségének helyreállítása végett július 1-től kezdve hat heti szabadságra megy. — **Jelenek** Gyula helybeli szolgabíró négy heti fegyvergyakorlatra bevonul.

— **Iskolai vizsgálatok.** A helybeli állami elemi népiskolában az idei évszázó vizsgálatok a következő sorrendben tartatnak meg: Junius hó 19-én az összes fi- és leányosztályokban a vallástantól, június 21-én I. leány, I. fi- és II. leányosztály, 22-én II. fi-, III. fi- és III. leányosztály, 23-án IV. fi-, IV. leány, V—VI. fiasztály, 24-én V—VI. leányosztály; 27-én d. u. lesz az ipariskolai tanulók vizsgálatá és 29-én zárúnnepély.

— **Országos vásár.** A helybeli ugynevezett „Antal” nyári országos vásár e hó 15. és 16-án lesz megtartva.

— **Halálozás.** Folyó hó 8-án este a helybeli közkórházban meghalt **Breznay** Lajos gál-szécsi szolgabírósi irnok 62 éves korában. A nevezett unoka testvére volt **Kossuth** Ferencnek.

— **Pályázati hírdetmények** érkeztek a kassai kereskedelmi és iparkamarához, melynek tudakozó irodája a szükséges felvilágosításokat adja. I. M. kir. államvasutak Üzletvezetőség Debreczen 12371. sz. A vonalain alkalmazott hivatalnok és gyakornokai részére szükséges egyenruhák szállítására. Pályázati határidő 1897. június 29-én déli 12 óra. II. M. kir. államvasutak igazgatósága 75262. szám. A m. kir. államvasutak részére az 1897. és 1898. ik évben évenként szükséges mintegy 12,000 tonna kályhák fűtésére való szilíciumi darabos vagy koczka szén szállítására. Pályázati határidő 1897. június 19-én déli 12 óra. III. K. u. k. Intendanz des 6. Corps Nr. 2182. 25 m. m. régi de nem feldarabolt papír eladására. Pályázati határidő 1897. június hó 22-én. IV. Királyi pénzügyigazgatóság S.-A. Ujhely 25006. szám. A tokaji régi tiszahíd lebontásából nyert és használható jobb minőségű faanyagok eladására: Pályázati határidő 1897. július 5-én Tokajban d. e. 9 órakor a kir. adóhivatalnál.

— **Egy gordiusi csomó.** Abban semmi furcsaság sincs, ha egy fiatal ember beleszeret egy özvegy asszonyba, akinek már eladó leánya van és feleségül veszi. De ha ez az eladó leány megtetszik a fiatal ember apjának és tetejébe megosztja vele a házaset örömeit és keserveit, akkor aztán a rokoni szálak egy olyan gordiusi csomóba kuszálódnak össze, amelynek megoldásába beleöszülhet a világ bölese is. Az a fiatal ember legálább, akivel az ilyesmi megeseott, egy társaságban a minap szinte elérzékenyülve beszélt el az ő rokoni kötelekeit. Az apám, — a fiatalember szavait idézzük, — feleségül vette a mostoha leányomat és így a feleségem apósának anyósává lett, a mostoha lányom mostoha anyámmá és a mostoha apa mostoha fiúvá alakult át. A mostoha anyámnak, tudniillik a feleségem mostoha leányának fia született, az én kis testvéröcsém, mert hiszen az apámnak és mostoha anyámnak a fia, de minthogy a mostoha anyámnak a fia, a feleségem nagyanyja szerepre emelkedett és én nagyapa lettem mostoha-fivérének. Nemsokára engem is megajándékozott a feleségem egy egészséges fiúval. Az anyám, fiámnak mostoha nővére egyuttal nagyanyja is, mert a fia a mostoha fiának és az apám sógora gyermekemnek, mert annak nővére az ő felesége. Testvére vagyok a saját fiámnak, aki az én mostoha anyámnak a gyermeke. Sógora vagyok az anyámnak, a feleségem nagynénje a saját fiának, a fiam unokája az apjának és én magamnak a nagyapja vagyok. Oh egek, mit tegyek?!

— **Mi mindent lehet az emberből csinálni,** ha azt szétbontják, azt a washingtoni természettudományi muzeum szelenczéké és palackokban tárja a látogatók szeme elé. Egy 154 font súlyú egyén holttestéből a következőket állították elő és őrzik a muzeumban: Egy nagy üvegpalackban először is 96 font víz, mely nagy mennyiség talán némelyeket visszariaszt, egy másik üvegszelenczében 3 font vegytisztas, a testből nyert tojásfehérnyét, míg az enyvtartalmát egy 10 font súlyú tábla reprezentálja; egy másik üveg az összes 4 1/2 font súlyú tisztított zsíradékot tartalmazza, míg a csontokból 8 1/2 font foszforsavas meszet és 1 font szénsavas meszet nyertek; ezukor keményítő flurcalcium, konyhasó mindegyik összekötésből mintegy egy font került ki a tetemből. Egy másik ugyanott lévő kiállítás az emberi testben lévő legfontosabb elemeket tartalmazza részben számokban, részben pedig anyagokban. E szerint egy ember mintegy 97 font élelyt, 15 font könényt, 3 1/2 font légenyét és 1 köbláb szonet tartalmaz. Továbbá nyertek belőle 120 gr. chlort, 99 gr. fluort, 500 gr. foszfort, 90 gr. ként, 60—60 gr. natrium és kálium fémet, valamint 3 font calciumfémet.

CSARNOK.

I L O N.

— Elbeszélés. —

Írta: **Szondy István.**

Aztán eltávozott, azzal a két picinyke könyccsel mely rezgett, ragyogott azokban a nefelejtszemekben, — sajnáltam bántott viselkedés — szidni próbáltam buksi fejemet, az igazság s az ész azonban mindig azt felelte így van jól, jobb most — mint később. Szobalánya a midőn a reggelijét bevitte — s urnejét a kerevetre dőlten sirva találta — úgy jött nekem mint a furia „mit csináltam az ő drága jó asszonyával!”

Eredj boldog — tudsz is te a mi dolgunkhoz.

Délben nem jött le az asszony, hanem öt óra tájban a Miczi repítette a tanýára. Utána néztem pajtás, esettintettem a nyelvemmel mint az az Ördögös Laci bácsi szokott ha szép asszonyt neszelt. Késő este jött meg, hej de nem magába, gavallérok ménye léptetett nyomába. A nyurga alispán meg az a potyándi, — mindenütt található Bagolyvári bárócska, voltak a kísérők, szinte meglepelt mily rövidtesen rája találtak.

Megvacsorált — lefeküdt, éjjeli lámpája rózsaszínű fénye — csak alig látszott ki a felhőtlen-ségbe. No a kaszinóba, mintha elmennék tán! El ugyan . . . Szerencsétlen flótás — ezer forintot hozott be az estén Bedő alispántól.

Kevésbet kártyáztam ez ideig, a kevésszerinek azonban az eredménye mindig az én vesztésem volt. Lám — lám édes Gabi pajtás ez kivételek este lett. Kellett hogy az legyen. Hát az volt e? Az!

Nem kártyázom többet. A kaszinót — a társaságot gyakrabban fölkerestem ez időtől, szórakoztatásomra volt elég alkalom. Színház estélyek jótékonyezélu murik nagy számmal. Ilon nem hiányzott egyről sem. Ragyogó kedélye, szíves lekötelező modora, feltűnő szépsége a hódolók egész légióját vont a körébe. Néha kaczerkódott különösen a te neked is említett szélölökkel. Ha táncba került — animoval — tüzel lejtette — járta — keríngte a kimerültség, állítása szerint nem fárad el soha.

Egy estén magam is neki vadultam — emlékez vissza a fényes, nagy közönségű vármegyei bábra. Magad mondatad nincs eszem, és hidd el nem hazudom ha igazat adtam. Három teljes napig sajgot a lábam — szédült a fejem. Nagyobb gyönyört nem érezhettem Mohamed mikor a hetedik égbe került, mint nyögő testem — zsbongó vérem az ő ápolása alatt.

— Nem tánczolok többet.

Nem azért, hogy ápolását elkerüljem, mert az kéj volt, mit ritkán találok föl, de a szelid szemrehányás kilátszott rám tapadó szeméből.

Szeretném e mostani életet is megváltoztatni nem az eredetire visszavinni — az egy sem lehet máris, hanem óvni őt, kit jobban szeretek magamnál — jobban életemnél.

Félteni sem kell abban igazságod van — neveti a hódolót, udvarlót, de nyugalma nincs.

Vagy egy hónap előtt, késő este jött haza a színházból, hívott engem is nem kísértem el. Édes nevetéssel bocsajtá el Bedőt. Szobámba jött.

Szegény barátom, maga még mindig ébren . . . Sok a dolgom Ilon.

Igazan van maga dolgozzon, én addig mulatok. Nem is kérdi hogy tetszett a mai darab?

Azt hiszem, ha ön jól mulatott, csak a darab szellemessége okozta.

— Mindenesetre, meg Bedő ki ma nagyobb boldondnak mutatta magát mint a minő.

— Ön ezt kedvelli?

— Maga kényszerített reá.

— És ha kérem édesem tegyük jóvá a hibát!

— Azt felelem nem lehet. Mikor szakítottál édes barátom a régivel, eldobtad a jövőt is. Kimondhatatlan fájdalommal adtam meg magam, s választám ez új zajos életet. Te a szerelem elhüléséről beszéltél, féltetted az elhamvadástól, pedig én életem utolsó percéig fokozni hittem, s hidd el Sanyi barátom az enyém erősbült folyton. Nem játék — nem tréfa volt a mit tétted, de erős elhatározás, milyent ritkán teszünk. Fölkerestük a társaságokat, mert elszigetelni magunkat kedved továbbra nem volt. Fázó testtel — összetört szívvel gondoltam a papiros gavallérokra, a léhűtőkre kikkel együtt lenni — egy levegőt szívni — ostoba fecsegéseket hallgatni kell. Megtörtént az átmenet a többi? . . . megszokom — maga is megszokja Sándor, meg lássa meg lehet azt szokni. Nincs oly csapás, nincs oly keserves, s fájdalom a mit ez a rongyos szív elviselni ne tudna, erős akarattal.

— Így tehát maradunk kell e mostanival?

— Sajnálom, nem tehetek másként, ne bolygassuk többé e dolgot.

Aztán megélelt — keblemre hajtá szép fejét, kért hogy esőlköljam meg — hiszen ő enyim marad ezutánra. Mit tehettem, mit szólhattam kibékülve — de meg nem nyugodva engedtem magam vezetetni szobájába.

Csodálkozol e hát utóbbi viseletemen?

- Nem.
- Elitész?
- Nem.

Köszönöm Gabi. Hibás vagyok nem tagadom kemény büntetéssel lakoltam hibámért, Jót akartam csak a reform kivétele nem volt eléggé meggondolt. Hamar — volt a jelszavam — pedig a hamarban egy bettije sincs a jónak.

Kilenzere jár az idő, készülünk... Ilka vár, Lugossyékna! lesz ma az estély, mondják ott jól lehet mulatni. A kocsit előállt, jön is a szobalány — ne várakoztassuk szegénykét. S ha majd a hegedű száraz táján a vigabbja zendül, és a pohararagnak koczintása esendül, az elmondottakon ne merengj el mélyen — de nézd mily pompásul lejt a feleségem.

(Vége.)

Feljels szerkesztő:

G Á L V I L M O S.

Kiadó-tulajdonos:

L A N D E S M A N B.

1092. szám.

1897. Tk.

Árverési hirdetemény.

A nagymihályi kir. járásbíróság mint teelkőnyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Zemplén-megyei kereskedelmi, ipar termény és hitelbank végrehajthatónak *Mandel Mór* végrehajtást szenvedő elleni 1150 frt tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a s.-a-ujhelyi kir. törvényszék, (a nagymihályi kir. járásbíróság) területén lévő Rákócz községben fekvő a rákóczi 129-ik számú teelkjegyzőkönyvben A 1. sor 428 hr. szám alatt felvett közös legelőből, a B. 5 és 8 sorszám alatt *Mandel Mór* tulajdonául felvett aránylagos jutalékra az újabb árverést 3300 frtban ezennel megállapított kiküáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1897 évi július hó 12-ik napján d. e. 10 órakor** Rákócz község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküáltási áron alól eladatni nem fog.

Arverni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 46 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. 60 t.-ez. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. 60 t.-ez. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíróság mint teelkőnyvi hatóságnál Nagy-Mihályon 1897. majus hó 13-án.

Skuttéty kir. albiró.

Barnai Andor

a „K o s”-hoz czimzett szállodája

Sztáray gróf kastélya átellenében

Nagy-Mihályon.

Ajánlja kitünő minőségű valódi hamisítatlan, az 1893. évi XXXIII. törvényezikk értelmében kezelt

asztali és csemegeborait

utezai kimérésben mérsékelt árban.

Kitünő minőségű asztali bor	1 liter	42.
" " " " " "	"	54.
" " " " " "	"	60.
Feszt-féle <i>Vinnai gyöngy</i>	"	1.00.
Hegyaljai szamorodni	"	1.50.
1889-iki " gyógybor	"	2.00.

Az orvos urak b. figyelmébe!

Tokaji asszú gyógybor	1 liter	3.00.
legf. " " " "	"	4.00
Ménosi vörös asszú	"	1.50
Szirmiai régi szilvórium	"	1.50

A borok árai nagyobb mennyiség vételénél egyezségeleg olcsóbbak.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy üzletemben **állandóan friss csapolású kőbányai ser. villás reggeli és friss kassai virstli kapható.**

Ebéd, vacsora, hideg és meleg ételek a nap minden szakában étlap szerintí rendes árak mellett kaphatók.

Az utazó közönség szives figyelmébe ajánlom **ujjonnan renovált vendégszobáimat.**

— *Tigas istállók és kocsiszín.* — 16

A helybeli és vidéki közönség szives tudomására hozom, hogy nálam **evőeszközök, tányérok, talak, poharak** stb., melyek nagyobb vendéglátásokhoz szükségesek, mérsékelt díjazásért **kölcsön** adtnak.

FÖLDBIRTOKOSOK FIGYELMÉBE!

A közeledő

CSÉPLÉSI IDÉNY

alkalmával tisztelettel ajánljuk **cséplőgépek** és **kazánok** gazdaságos és előnyös fűtésére különösen alkalmas **királdi és sajószentpéteri**

akna, cséplési és darabos szeneinket,

melyek évek óta a t. gazdaközönség körében közkedveltségnek örvendenek.

Kívánatra készséggel szolgál a legjutányosabb ajánlattal a

MAGYAR ÁLTALÁNOS KÖSZÉNBÁNYA RÉSZV.-TÁRSULAT.

VEZÉRKÉPVISELETE:

Bródy Sándor urnál, **Ungvárt.**

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására adni, miszerint a több év óta üzemben lévő

NAGYMIHÁLYI SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR

jó hírnevét megalapítva, az újkor igényeinek megfelelő átalakításokkal és géberendezésekkel tovább működve, a n. é. közönség által megkedvelt

ászk-, márcziusi- és dupla márcziusi

— hordó-, valamint palaczkcsörét, —

minden tekintetben megfelelő alakban és minőségben, a t. sörfogyasztó közönség és t. vendéglős urak szives figyelmébe ajánlja.

A sörfözde a reá vonatkozó helyi viszonyokat előnyösen felhasználva, azon kellemes helyzetben van, miszerint az irányában támasztott legkényesebb igényeknek is teljes mértékben képes megfelelni, s így a hasonnemű vállalatok versengését városunk- és vidéke területén bizvást felveheti azon reményt táplálván, hogy pontos és lelkiismeretes kiszolgálás által az egész körzetben gyártmányaival a piacot a maga részére biztosítja.

Eldégi tapasztalataink azt bizonyítják, hogy a t. vevőközönség sikeres működésünket egész készletszükségletének nálunk történendő fedezésével támogatja, s ezt továbbra is kérve, vagyunk

tisztelettel

Nagymihályi sörfözde és malátagyár.

— Mossatok a hirneves „LESSIVE PHENIX“

!!! franczia mosószerrel !!!

PICOT J. párisi szabadalma.

Kezesség chlormentességért.

Egyedelárusítás Nagy-Mihály és vidéke részére

MARMORSTEIN JENŐ

fűszerkereskedésében.

TÜDŐS GYULA

uri- és női czipész

Főutcza **NAGY-MIHÁLY.** Főutcza

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, miszerint műhelyemet Kassáról ide áttéve, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy

— férfi- és női lábbeliket —

a legizlésebb és legszolidabb kivitelben készíthetek.

Több évi működésem hazánk nagyobb városaiban szakmámban való teljes jártasságot eredményezett számomra, s a n. é. közönség támogatása mellett azt a legteljesebb mértékben érvényesíthetem is.

A n. é. közönség szives támogatásáért esd

TÜDŐS GYULA